

3./ TEREI (TRIEBER) ENDRE lelkész (sz.: 1914. február 5.,
Rónaszék/Románia – mh.: 1998. augusztus 29., Budapest), (84 évesen).
Hatvanban szolgált: 1947. április 13-tól - 1959. szeptember 5-ig

Kézzel írott önéletrajzi írása a lelkézszentelése előtt:

„1914. február 5-én születtem Rónaszéken Máramaros megyében (ma Erdély). Édesapám Trieber Elek nyugdíjas főbányatanácsos, édesanyám Liptai Ilona. Középiskoláimat a Nagybányai román nyelvű liceumban kezdtem, majd Kolozsváron a római katolikus piarista gimnáziumban folytattam. VI-ik osztálytól kezdve pedig Magyarországon, a Csurgói református gimnáziumban fejeztem be. Theológiai tanulmányaimat Sopronban végeztem el.

Gyermekkoromtól kezdve élt szívemben a titkos vágy, hogy néhai nagyapám Liptai András nyomdokába lépve én is a lelkési pályát válasszam élethivatásomnak. Isten kegyelméből ezt valóra is válthattam.

Felavatásom istentiszteletén történő igehirdetésem alapigéi Jézus megkísértésének a története. (Máté 4: 1-11)

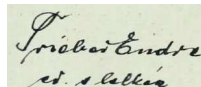
Az ember szeret elbújni az élet nagy feladatai elől azzal a kifogással: én olyan egyszerű, szürke kis ember vagyok nincs hivatásom. Micsoda önámítás ez, ha arra gondolunk, hogy mit tett Isten az egyszerű halászokkal és vámszedőkkel, vagy mint lett a keresztyenüldöző Saulból, Isten akaratából Krisztust hirdető Pál.

Isten kegyelmében bízva és azzal a tudattal, hogy aki Krisztusé azt megőrzi Krisztus teszsem le esküvéssel életemet Krisztus lábai elé.

Isten adjon erőt az ő Szentlelke által munkájának végzéséhez.

1938. május 22.-én avatott fel Főtisztelendő és Méltóságos Dr. Domján Elek püspök úr, Hulvaj István és Joób Olivér Nagytiszteletű urak segédletével.

Nyíregyháza, 1938.május 21.

Trieber Endre ev. s.lelkész

1938. A „Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem Evangélikus Hit-tudományi Karának húsz éves története (Sopron: 1923-1943.)” (Pécs 1943) arhívuma írja:
Szakvizsgálatot ill. szigorlatot tett hallgatók névsora.
1938/V/3-5,24-25, VI/9-11. Trieber Endre (a nagynevű Böröcz Sándor, Csepregi Béla, Sággy Jenő, Székács Sámuel osztálytársak mellett)
1939. A tiszai evangélikus egyházkerület 1939.évi szeptember hó 23-án Diósgyőr-vasgyárban tartott rendes évi közgyűlésére készült püspöki (már Túróczy Zoltán a püspök, akit 1939. május 16-án iktattak be székébe Nyíregyházán. Dr. Domján Elek püspök 1938. október hó 24-én elhalálozott szerk..) jelentés írta:

„A (teológus) hallgatók száma 1938/39. tanév II. felélében 84 volt, ebből egyházkerületünkben való 3 volt. Itt említem meg, hogy az elmúlt közigazgatási évben 2 lelkészképesítő vizsgát tartottunk egyházkerületünkben. 1939.II.14-én Asbóth Lajos tette le a lelkész képesítővizsgát II. részét, 1939.VII.3-án pedig Krecsák Kálmán, Lovas Kovács András, Sólyi Géza, Solymár András és Terei Endre segédlelkészek tették le.”

1939. március 1-én részt vett a püspök Terei Endre beiktatásán Rozsnyón.

1940. A tiszai evangélikus egyházkerület 1940.évi augusztus 27-én Rimaszombatban tartott rendes évi közgyűlésére készült püspöki jelentés írta:

„Lelkészképesítő vizsga kettő volt, 1939 december 13-án tette le a II. lelkészképesítő vizsgát Koren Emil... 1940. augusztus 1-én pedig az I. lelkészképesítő vizsgát Dönsz Tivadar, a másodikat Krecsák Kálmán, Lovas Kovács András, Sólyi Géza, Solymár András és Terei Endre... segédlelkész.”

„Tartósan szabadságotam Belopotoczky Lajos és Terei Endre segédlelkészeket.”

„Eltávozott Vargha Sándor rozsnyói lelkész Budapestre. Új lelkészek a gömör-kishonti egyházmegyében Terei Endre Rozsnyón, a tiszavidéki egyházmegyében Uzon László Szolnokon, Koren Emil Ungvárott és Nikodémusz János Kölcshén.

1941. A tiszai evangélikus egyházkerület 1941 évi szeptember hó 3-án Rozsnyón tartott rendes évi közgyűlése írta:

„A rozsnyói evangélikus egyházközség 1941. augusztus hó 31-én ünnepelte egyházzá alakulásának 400 éves évfordulóját. Az ünnepségekre idegenbe szakadt hű fiaik is tömegesen látogattak vissza, s osztoztak ...az egyházközség örömeiben. Az ünnepségek fényét emelte főtisztelendő és méltóságos Túróczy Zoltán püspök úr részvétele is, aki augusztus 30-án este ...érkezett meg. Az oltári szolgálatot Baráth Károly rimaszombati lelkész végezte, az ünnepi igehirdetést Smid István esperes-lelkész Máté 7:15-23 alapján tartotta.

Közgyűlés után a templomi gyülekezet a temetőkerthbe vonult ki és sorra felkereste fel az egyházközség elhunyt nagyjait, virággal díszítette sírjaikat. A délutáni templomi ünnepély Baráth Károly imádságával kezdődött. Zeneszámok, szólóének és alkalmi szavaltat után Terei Endre rozsnyói lelkész imádsága zárta be a 400 évre visszatekintő, lélekemelő ünneplést. Az ünnepségeket a kassai rádió is közvetítette.”

A tiszavidéki egyházmegyéből a közgyűlésen vendég résztvevő Terei Endre. (szerk.)

1941.” június 10-én házasodott össze Túróczy Márta könyvelővel, aki néhai Túróczy Zoltán Tiszai Egyházkerületi evangélikus püspök leánya volt. Frigyükből három fiúgyermek született.” (Dr. Barcza)

1942. „*András születése,*” (Dr. Barcza)
1944. „*Zoltán születése,*” (Dr. Barcza)
1944. A tiszai evangélikus egyházkerület 1944 évi július hó 28-án Nyíregyházán tartott rendes évi közgyűlése írta: *(Itt Terei Endre kimenti magát a részvételtől szerk.)*
1946. A tiszai evangélikus egyházkerület 1945 évi szeptember hó 27-én Nyíregyházán tartott rendes évi közgyűlése közölte:
(Itt Terei Endre tiszavidéki egyházmegyéből szavazati joggal felruházott résztvevő szerk.)
„*Rozsnyó. Smid István esperes-lelkész és Terei Endre lelkész szolgálati helyükön maradtak. Május.13-án Terei Endrét a szlovák hatóságok kiutasították. Ideiglenesen a délszabolcsi misszióban a katonai. szolgálatra bevonult, majd fogságba esett Tarján Béla lelkészt helyettesíti. Smid István esperes-lelkészt, aki 1945. június 1-vel nyugalomba vonult, letartóztatták, majd kiutasították. Jelenleg miskolci lakos. Rozsnyón a lelkési szolgálatot Smid Lehel volt rimaszombati vallástanár látja el. A templom teteje aknátalálatot kapott. Az egyházközség tulajdonát képező házban lévő üzlethelyiség gyűjtogatók következtében leégett. A rozsnyói evangélikus kereskedelmi és polgári iskolát a szlovák hatóságok bezárták. Az anyaországi tanárokat kiutasították, akik 50 kg. csomaggal voltak kénytelenek útnak indulni. Többi ingóságait elkobozták.”*
1945. „*Délszabolcs: Tarján Béla-lelkész katonai szolgálatot teljesített, majd fogságba került. Megyer Lajos lelkész az első orosz bevonulás után a családja biztonságba helyezése érdekében Ózdra ment, ahonnan csak 1945.január végén tudott visszatérni. A lelkési teendőket addig v. Molnár János mb. segédlelkész végezte, 1945. év június 1-től Terei Endre kiutasított rozsnyói lelkész, majd szeptember 20-tól Krecsák Kálmán Kassáról kiutasított vt, lelkész végezte Tarján Béla helyett a lelkési szolgálatot.”*
1945. „*Sátoraljaújhely: Asbóth Lajos lelkész elmenekült. A gyülekezet 1945. márciusig lelki gondozó nélkül volt, mikor is az egyházi főhatóság Sexty Zoltán Kassároi kiutasított vt. lelkészt, majd ennek Nyíregyházára helyezése után Terei Endre kiutasított rozsnyói lelkészt bízta meg a helyettes lelkési teendők végzésével.”*
1946. *Gábor születése”* (Dr. Barcza)
1946. A tiszai evangélikus egyházkerület 1946. évi október hó 10-én Nyíregyházán tartott rendes évi közgyűlése írta: „*Tanácskozási joggal itt találjuk Terei Endrét.*”
1947. A tiszai evangélikus egyházkerület 1947. évi október hó 16-án Nyíregyházán tartott rendes évi közgyűlés jegyzőkönyve közölte:
„*A hegyaljai egyházmegye lelkészegyesületében változás nem történt, míg a tiszavidéki egyházmegye lelkészegyesülete három tagjától (Dr.Schulek Tibor, Terei Endre, Józsa Márton) volt kénytelen megválni.”*

1947. Dr. Barcza Béla írta: „Terei Endre a hatvani evangélikus gyülekezet vezetője, lelkésze 1947-től 1959-ig. (a hivatalos „Beiktatása 1947.május 4-én történt meg.” írta Scholz L.) Előtte lelkészként szolgált Rozsnyón (ma Szlovákia) onnan került – (a fenti kerülökkel szerk.) – 33 évesen Hatvanba, 1947-ben, ahol nehéz feladatok megoldása várt reá.

A súlyosan megsérült templomot használható állapotba keljen hozni. A lelkészlakás szintén magán viselte a háború nyomait. A gyülekezetet lelkileg és anyagilag is erősíteni kellett. Ő ezeket a nehéz feladatokat zúgolódás nélkül derűsen vállalta. Felszámolták a háborús károkat, sőt egy új oltárképet helyeztek el a templomban. Hűségesen pásztorolta és szorgalmasan látogatta a híveket is a sórványban. Értékes evangelizációs szolgálatokat szervezett. Hatvanban 1959-ig szolgált, azaz 12 évig.”

1959. „Itteni szolgálat után a salgótarjáni gyülekezet hívta meg lelképásztorának. Ott szolgált nyugalomba vonulásáig, (1959-től 1979-ig) 20 évig, vagyis 65 éves koráig.”
(Dr. Barcza Béla.)

Gyászjelentés

Szomorú szívvel, tudatjuk, hogy

"mert én tudom, hogy az én Megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll." Jób 25

TEREI ENDRE evangélikus lelkész életének 85. évében 1998. augusztus 29-én megtért Teremtőjéhez. 1998. szeptember 10-én, csütörtökön 14 óra 30-kor a budafoki temetőben kísérik utolsó földi útjára. Felesége, fiai, unokái és a gyászoló család Terei Endréné 1223 Budapest, Terei András 1146 Budapest, Terei Gábor 1015 Budapest,

Megemlékezése az Evangélikus Naptár sorain:

„Ahhoz a nagy létszámú évfolyamhoz tartozott, mely 1938 júniusában végzett a soproni teológián.

Kassán volt segédlelkész. 1940-ben pedig a missziói egyesület keretében szolgált. Aztán Rozsnyón lett lelkész, s a háború után 1947-ben Hatvanban. 1959-től igen nehéz időkben Salgótarján iparváros és környezete evangélikusai között állt helyt bátorító igehirdetéssel, gondoskodó, szociális érzékkel. Egészségének sajnálatos megromlása azonban már 1979-ben nyugdíjba kényszerítette. Megrendült fizikai állapota ellenére hűséges tagként épült bele a budafoki gyülekezetbe, s imádkozó lélekkel hordozta ezt a közösséget is, ahol utolsó éveit tölthette. „Elég néked az én kegyelemem, mert az én erőm erőtlenység által jut el céljához”. (2Kor 12,9)

(Evg Naptár 2000. id. Bencze Imre lelkész)

Most egyik volt konfirmandusa emlékeit idézzük:

„Nagyon fontos, meghatározó volt az ő szolgálata alatt átélt idő. Fontos összejöveteleknek számítottak a hittan órák, melyeket igen szűkös körülmények között, a lelkési konyhában éltünk át. A lelkész úr szigorú fegyelmezése ellenére is, voltak vidám perceink, Az egyik, jó humorérzékkel megáldott, konfirmandus

társunk, Tóth Ferenc, és a mindenkor vidám Terei Gábornak (a lelkész fia) köszönhattunk. Ott volt a másik két testvér, András és Zoli is de ők mindig fegyelmezettek és komolyak voltak. Az órákon különböző feladatokat kellett megoldanunk.

Volt egy kockás lap minden hittanosnak a füzetébe, ahol a templomunk sziluettje volt előrajzolva, téglánként, s minden foglalkozás végén egy négyzetet ki kellett színeznii. Így utólag látszott ki is hiányzott az alkalomról. Szép énekeket gyakoroltunk együtt, ahol Márta néni, a lelkész bácsi felesége is ott volt.

Amikor vége volt a foglalkozásnak, - emlékszem – gyönyörködhettünk a tisztelendő úr páratlan szépségű, csodálatos galambjaiban. Minden vasárnapot követő hittan órán meg kellett indokolni a foglalkozásról való elmaradás okát, amely a felnőtt életünket mintegy megalapozta a kötelességtudat kialakulása érdekében. A templomban minden családnak szinte kialakult ülésrendje volt, mint most is.

A legmélyebb hitbéli élményt a konfirmációra való felkészülés adta, mely alkalmak – főleg a próbák – a templomban, az oltár előtt voltak.

A konfirmáció alkalmán sokunknak nagy izgalommal járt, nekem ezek voltak életem legmeghatározóbb és legfelemelőbb pillanatai: amikor letérdeltem a csodálatos oltárkép, a Megfeszített Jézus előtt, ahol az élet vize ered: felnézni rá és magamhoz venni az úrvacsorát, az Ő testét és Véréit, a bűnbocsánat elnyerésére. Ezzel és a lelkési áldással mintegy megnyugodva és megerősödve állhattam fel, majd mentem vissza a padomba, akkor és most is mindig, amikor alkalmanként az úrvacsorában részem lehet. A konfirmációkor egy Bibliát és egy Emléklapot kaptunk. Mikor halálhírét vettük, a gyülekezetből néhányan, Dr. Barcza tisztelendő úrral együtt leróta kegyeletét valamikori lelkészének.

Hatvan 2014- Baktiné Brunner Katalin

Lelkészünk fia, Terei Gábor, a legfiatalabb Terei fiú, (Túróczy püspök unokája) a Túróczy-hagyaték Alapítvány kuratóriumának titkára, mint hagyaték ajándékozó:

„Túróczy Zoltán püspök 1965. november 1–2-án a sámsónházi evangélikus templomban végzett evangelizációs szolgálatot a reformáció ünnepe és a halottak napja kapcsán, amit Terei Endre salgótarjáni és Sztehlo Mátyás sámsónházi lelkészek szerveztek meg. Vasárnap két igehirdetésre került sor, másnap egyre. Az első prédikáció bevezető szövegét Terei Endre (az ajándékozók édesapja) mondja, mely Garai András (nyíregyházi presbiter) honlapján meghallgatható.

„Az emlékek közreadása, a nyíregyházi Túróczy Zoltán Evangélikus Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda névadójának születésnapjára ünnepségén megjelent a püspök két unokája is, s a beszélgetés során felajánlották, hogy a püspök néhány igehirdetésének hanganyagát internetes közlésre rendelkezésre bocsátják.”

„Szöveg és hangfájlok: Garai András és Terei András – Terei Gábor unokák.”

forrás: garainyh.hu